

Sygnatura akt VI Ka 323/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **11 maja 2018** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Mierz

Protokolant Marzena Mocek

przy udziale Bolesława Koziola Prokuratora Prokuratury Rejonowej G. w G.

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2018 r.

sprawy **A. P.** ur. (...) w R.,

syna J. i T.

oskarżonego z art. 244 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 23 stycznia 2018 r. sygnatura akt IX K 1081/17

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gliwicach.

Sygn. akt VI Ka 323/18

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 11 maja 2018 roku

Apelacja prokuratora od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 23 stycznia 2018 roku (sygn. akt IX K 1081/17), którym sąd ten uniewinnił oskarżonego A. P. od popełnienia zarzuconego mu przestępstwa z art. 244 k.k., okazała się zasadna, przez co skutkować musiała uchyceniem zaskarżonego orzeczenia i przekazaniem sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Podstawą wydania w niniejszej sprawie wyroku uniewinniającego oskarżonego od popełnienia zarzuconego mu przestępstwa było uznanie przez sąd pierwszej instancji, że w realiach sprawy nie ma podstaw do przyjęcia, iż w dniu popełnienia zarzuconego oskarżonemu czynu orzeczony wobec niego wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 6 maja 2016 roku (VII K 310/16) środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych skutecznie biegł. Podstawą takiej oceny sądu pierwszej instancji pozostawał fakt, iż z treści Wyroku Sądu Rejonowego z dnia 6 maja 2016 roku (VII K 310/16), którym orzeczono wobec oskarżonego trzyletni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych wynika, że na poczet orzeczonego zakazu w punkcie 3 tego wyroku zaliczono oskarżonemu wyłącznie okres rzeczywistego zatrzymania dokumentu prawa jazdy od dnia 9 kwietnia 2016 roku do dnia 27 kwietnia 2016 roku, natomiast w punkcie 4 powołanego wyroku zobligowano oskarżonego do zwrotu posiadanego przez niego dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdów w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku. Ponadto sąd pierwszej instancji wziął jeszcze pod uwagę informację zawartą w piśmie Wydziału Komunikacji Urzędu Miejskiego w R. (w

którym oskarżony zobligowany był złożyć dokument prawa jazdy) z dnia 9 stycznia 2018 roku z którego wynika, że do dnia sporządzenia pisma oskarżony nie zdeponował posiadanego dokumentu prawa jazdy. Powyższe okoliczności stanowiły podstawę wniosku Sądu Rejonowego o braku podstaw do uznania, iż oskarżony swym zachowaniem nie zastosował się do sądowego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, skoro poza okresem od 9 do 27 kwietnia 2016 roku, w tym także w dniu wskazanym w akcie oskarżenia jako czas popełnienia zarzucanego mu czynu, oskarżony dysponował dokumentem prawa jazdy, natomiast orzeczony wobec niego środek karny faktycznie nie rozpoczął biegu zgodnie z art. 43 § 3 k.k..

Ze stanowiskiem, którego przyjęcie stało się podstawą wyroku uniewinniającego w niniejszej sprawie, nie można się zgodzić. W orzecznictwie sądów powszechnych wielokrotnie wyrażany był w tej materii pogląd zgodnie z którym w przypadku gdy osoba, wobec której orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów nie odda dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu wbrew nałożonego wyrokiem obowiązku (art. 43 § 3 k.k.), to automatycznie wydłuża się w stosunku do niej faktyczny okres niemożności prowadzenia pojazdów poprzez wstrzymanie biegu okresu takiego zakazu, dopóki nie zdeponuje ona owego dokumentu, co nie zmienia przy tym faktu, że orzeczony zakaz obowiązuje od uprawomocnienia się orzeczenia (43 § 2 k.k.) Wstrzymanie biegu okresu zakazu trwa dopóty, dopóki osoba skazana nie zdeponuje dokumentu, co nie zmienia wcale faktu, że zakaz i tak będzie obowiązywał od uprawomocnienia się orzeczenia tak długo, aż skazany zda tenże dokument i od tego momentu upłynie dodatkowo jeszcze określony we właściwym orzeczeniu okres (tak między innymi Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2014 r. (III KK 416/13, LEX nr 1444607, KZS 2014/6/21, KZS 2014/6/29, Prok.i Pr.-wkł. 2014/6/6 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2012 r., V KK 70/12, System Informacji Prawnej Legalis, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2013 r., I KZP 4/13, OSNKW 2013, z. 8, poz. 64, LEX nr 1353632 oraz A. Marek: Kodeks karny. Komentarz, Warszawa 2010, s. 151; T. Bojarski (w:) T. Bojarski (red.): Kodeks karny. Komentarz, Warszawa 2012, s. 138; M. Melezini (w:) A. Marek (red.): System Prawa Karnego; M. Melezini (red.): t. 6 Kary i środki karne. Poddanie sprawcy próbie, Warszawa 2010, s. 424)). Przyjęcie tego poglądu wiąże się z odróżnieniem, na podstawie treści obowiązujących w tym względzie przepisów, dwóch odrębnych kwestii. Z jednej strony kwestii obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, z drugiej strony początku biegu terminu od którego liczony jest okres na który orzeczono zakaz. Przepis art. 43 § 2 k.k. jednoznacznie rozstrzyga, że zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych obowiązuje od uprawomocnienia się wyroku. Z kolei regulacja art. 43 § 3 k.k. nie stanowi, iż zakaz ten nie obowiązuje do czasu zwrotu przez skazanego dokumentu zgodnie z orzeczeniem sądu, lecz odnosi się do odrębnego zagadnienia początku biegu terminu od którego należy liczyć okres na który zakaz ten orzeczono. Przyjęcie powyższego stanowiska prowadzi do wykluczenia sytuacji w której to skazany zobowiązany do zwrotu dokumentu prawa jazdy faktycznie decyduje o rozpoczęciu stosowania wobec jego osoby zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, skoro w przypadku dysponowania przez niego dokumentem prawa jazdy, faktycznie od tego kiedy zwróci on dokument, zgodnie z nałożonym na niego w trybie art. 43 § 3 k.k. obowiązkiem, zależałby początek obowiązywania wobec niego zakazu prowadzenia pojazdów orzeczonego wyrokiem. W skrajnych przypadkach sytuacja ta mogłaby przecież prowadzić do zupełnego blokowania obowiązywania orzeczonego zakazu poprzez niewywiązanie się przez skazanego z obowiązku zwrotu dokumentu zgodnie z art. 43 § 3 k.k., nie pomijając także i tych przypadków w których zwrot dokumentu byłby niemożliwy z przyczyn obiektywnych, takich jak jego zagubienie lub utrata. Przyjęcie poglądu prezentowanego w orzecznictwie sądów powoduje, że okolicznością która skłaniać będzie skazanego do rychłego wykonania obowiązku zwrotu dokumentu prawa jazdy będzie faktyczne wydłużenie okresu obowiązywania zakazu w przypadku niezwrócenia dokumentu w terminie. W interesie skazanego pozostaje w istocie jak najszybszy zwrot dokumentu. Pismo Urzędu Miasta w R. prawidłowo odnosi się do tej kwestii.

Odnotować przy tym trzeba, że w realiach niniejszej sprawy sam oskarżony nie powołuje się na swoją niewiedzę, że także przed zdeponowaniem przez niego we właściwym urzędzie dokumentu prawa jazdy orzeczony wobec niego zakaz obowiązywał.

Z tych wszystkich powodów zaskarżony wyrok musiał zostać uchylony, a sprawa przekazana Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania. Prowadząc postępowanie ponownie, sąd pierwszej instancji będzie miał na uwadze poglądy wyrażone w niniejszym uzasadnieniu.